

Informatiepakket

Behorende bij het programma Proactieve zorgplanning in de palliatieve zorg voor mensen met een verstandelijk beperking

Informatiepakket Proactieve zorgplanning

Het informatiepakket bevat verdiepende informatie die deelnemers aan het programma Proactieve zorgplanning kunnen gebruiken.

1. Brochure Proactieve zorgplanning van Koraal (algemene informatie over proactieve zorgplanning), zie www.koraal.nl
2. Handreiking kinderpalliatieve zorg: Samen voor goede zorg aan kinderen met (zeer) ernstige meervoudige beperkingen en hun gezinnen (onderstreept het belang van vroegtijdig beginnen over proactieve zorgplanning), zie nvavg.nl/wp-content/uploads/2016/02/2017-Visie-op-palliatieve-zorg-voor-kinderen-met-ZEMB-of-PNS.pdf
3. Medisch Contact Themanummer Ouderen-geneeskunde, september 2017 pag 15-17: Advance Care Planning: vooruitzien in zorg, door Cees Hertogh (illustreert wat Advance Care Planning inhoudt). www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/advance-care-planning-vooruitzien-in-zorg.htm
4. Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 2014;158: A8433, Advance Care Planning. Pro-actief medisch beleid bij mensen met een verstandelijke beperking door Annemieke Wagemans en Frans van Wijmen (beschrijft onder andere wilsbeschikking en verschillende rollen).
5. Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 2018;162:D251223, klinische les "Tijdig nadenken over toekomstige zorg. Advance care planning bij mensen met een verstandelijke beperking" door Annemieke Wagemans en Marloes van Bokhoven (illustreert het proces van Advance Care Planning).
6. Format Proactieve zorgplanning gesprek (wat moet er in een gesprek en welke vragen stel je), zie www.koraal.nl
7. Checklist Palliatieve Zorg van Koraal (hulpmiddel om onder andere zorgbehoeften in kaart te brengen en om na te gaan of er hulpmiddelen of andere professionals ingezet moeten worden), zie www.koraal.nl of www.kennispleingehandcaptensector.nl/palliatieve-zorg/checklist
8. Training Proactieve zorgplanning, zie www.koraal.nl
9. Links naar handreikingen en hulpmiddelen bij het uitvoeren van proactieve zorgplanning bij mensen met een verstandelijke beperking.
  - Wat wil ik, als ik niet meer beter word www.nivel.nl/sites/default/files/bestanden/Rapport-wat-als-ik-niet-meer-beter-word.pdf
  - Handreiking besluitvorming palliatieve zorg Nivel www.nivel.nl/sites/default/files/bestanden/Handreiking-besluitvorming-palliatievezorg-zorgverleners.pdf
  - Richtlijn beoordeling wilsbekwaamheid in de chronische zorg <https://skilz.nu/skilz-richtlijnen/wilsbekwaamheid/>
  - Omgaan met vragen over levensbeëindiging bij wilsonbekwame mensen nvavg.nl/wp-content/uploads/2014/upload/diverse-publicaties/handreiking-levensbeindiging.pdf

- Richtlijn palliatieve zorg bij kinderen, onderdeel over besluitvorming
palliaweb.nl/richtlijnen-palliatieve-zorg/richtlijn/palliatieve-zorg-voor-kinderen/advance-care-planning-gezamenlijke-besluitvorming
- Palli instrument
www.kennispleingehandicaptensector.nl/palliatieve-zorg/palli-oiv
- Overzicht materialen palliatieve zorg voor mensen met een verstandelijke beperking zie www.agora.nl of www.kennispleingehandicaptensector.nl
- Kwaliteitskader Palliatieve Zorg
palliaweb.nl/richtlijnen-palliatieve-zorg/richtlijn/kwaliteitskader-palliatieve-zorg-nederlandkwaliteitskader_digitaal_def_1.pdf?sfvrsn=0
- Proactieve zorgplanning in de langdurige zorg
www.richtlijnenlangdurigezorg.nl/handreikingen/een-handreiking-over-de-planning-van-de-medische-zorg-en-behandeling-voor-mensen-in-de-langdurige-zorg/overzicht-aanbevelingen
- Handreiking palliatieve zorg voor mensen met een verstandelijke beperking
palliaweb.nl/nieuws/2022/richtlijn-palliatieve-zorg-voor-mensen-met-een-ver

Contact

kennis@koraal.nl

Dit programma werd mogelijk gemaakt door subsidie van ZonMw.